

RAPPORTAGE GROTE PROJECTEN

PIEKBERGING HAARLEMMERMEER

MAART 2022

01

PROJECT IDENTIFICATIE

Naam project: Piekberging Haarlemmermeer
 Projectnummer: 00.07002
 Projectmanager: Lodewijk Biemond
 Ambtelijk opdrachtgever: Henno van Dokkum
 Portefeuillehouder: Sjaak Langeslag

 Rapportage periode: 14 juni 2021 tot en met 7 maart 2022
 Corsanummer: 22.014752
 Opsteller: IPM-team Piekberging Haarlemmermeer
 Datum: 7 maart 2022

ALGEMENE VOORTGANG

TIJD

GELD

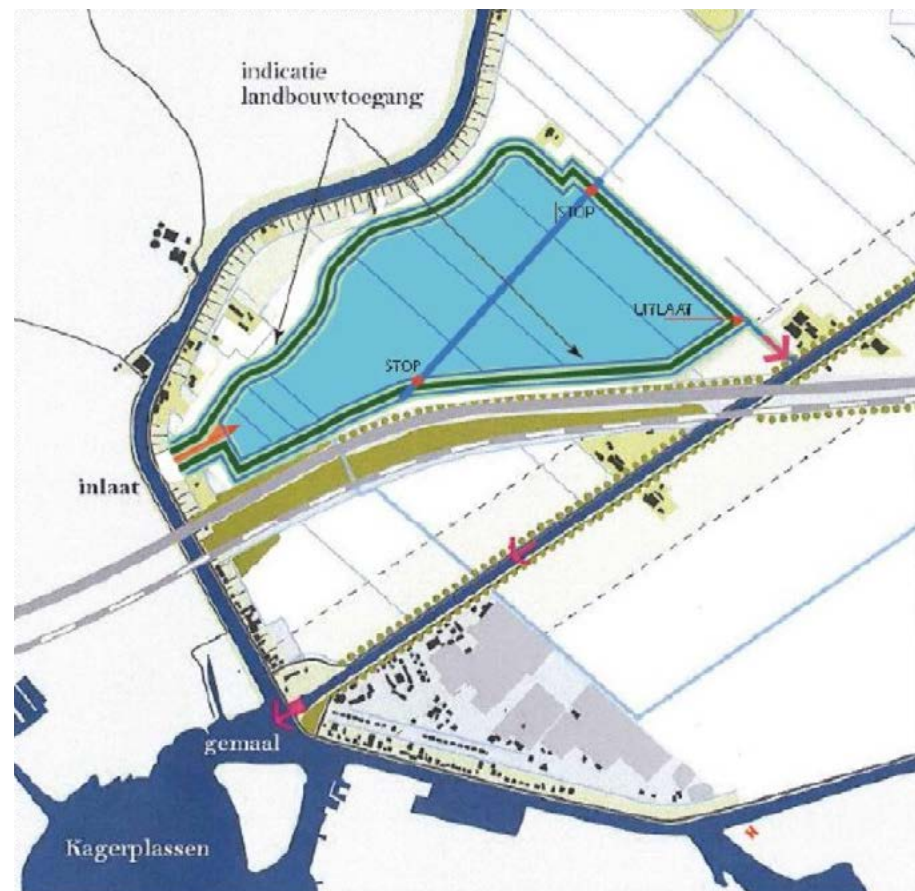
INFORMATIE

KWALITEIT

RISICO'S

Piekberging

Figuur 1 principe ontwerp Piekberging Haarlemmermeer

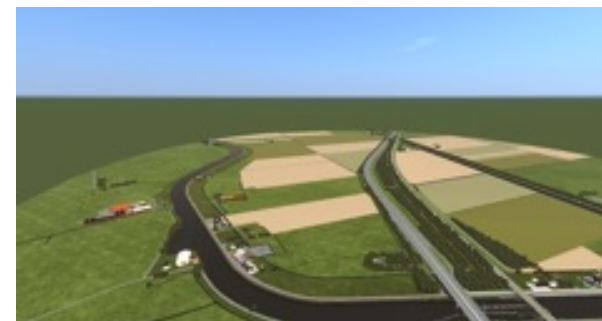
02

INLEIDING

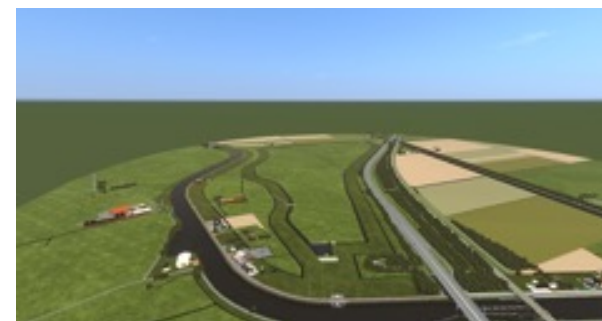
Droge voeten

Er is behoefte aan extra bergingscapaciteit in de boezem van Rijnland. Hoewel de boezem voldoet aan de wateroverlastnormen van de provincie, zorgt klimaatverandering ervoor dat er vaker veel water op de boezem wordt afgewaterd. De boezemstudie maakt duidelijk dat de afwatering van de boezem kwetsbaar is, doordat er slechts vier boezemgemalen zijn. Zeker op locaties die ver van de boezemgemalen liggen. De piekberging Haarlemmermeer zorgt voor een extra bergingscapaciteit in de boezem van 1.000.000 m³, wat het peil in de boezem 1 cm kan verlagen. Samen met Nieuwe Driemanspolder met een berging van 2.000.000 m³ en de aanpassingen van de boezemgemalen, maken we ons watersysteem toekomstbestendig.

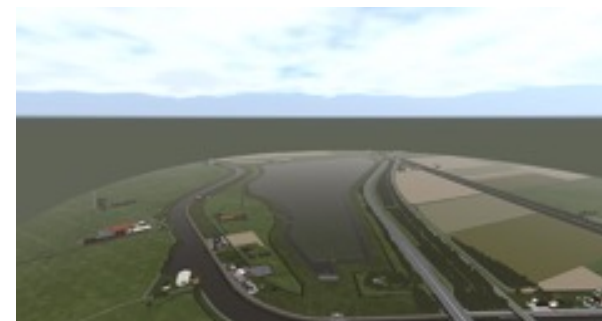
Op 1 mei 2012 heeft het college van D&H van Rijnland in samenspraak met de gemeente Haarlemmermeer, een voorkeurslocatie aangewezen in de zuidwestpunt van de Haarlemmermeerpolder. Daarna heeft de grondverwervingsprocedure plaatsgevonden. Het uitvoeringskrediet is door de VV beschikbaar gesteld in november 2019 ten behoeve van de aanleg van de Piekberging Haarlemmermeerpolder als onderdeel van een breder pakket aan maatregelen om de robuustheid van de boezem voor klimaatverandering te vergroten.

Figuur 2: Startsituatie – geen piekberging

Figuur 3: piekberging leeg

Figuur 4: piekberging gevuld

03

PROJECTCOPE

De piekberging kan 1 miljoen m³ water vanuit de boezem bergen, waarbij de piekberging in een tijdsbestek van 24 uur volloopt, het water ten minste 5 dagen geborgen kan worden en de piekberging vervolgens binnen 2 tot maximaal 5 dagen weer leeg kan kan lopen. Dit alles onder vrij verval. Met de huidige klimaatscenario's zal de piekberging naar verwachting 1 keer per 15 jaar ingezet worden.

De piekberging wordt ongeveer 67 hectare groot en wordt omringd met een nieuwe kade van ongeveer 2,5 meter hoog. Het bergingsgebied staat onder normale omstandigheden droog en blijft een agrarische gebruiksfunctie (grasland) houden. Bij hevige en langdurige regenval zal het gebied tijdelijk worden ingezet om water te bergen uit de boezem van Rijnland.

Figuur 5: Overzicht vanaf de Rijnvaart november 2021

04

MAATSCHAPPELIJK RENDEMENT

Met de piekberging Haarlemmermeer kijkt Rijnland breder dan enkel aanvaardbare kosten en directe doelmatigheid. Het grootste maatschappelijk rendement van de piekberging is uiteraard het voorkomen van wateroverlast in het Rijnlandse gebied. Dit sluit direct aan bij de kernwaarden van Rijnland, voldoende water en een klimaatbestendig gebied. Door bij inzet van de piekberging de druk van de boezem te halen, kunnen omliggende polders in de toekomst droog blijven. Dit doen we door minimale extra inzet van energie. Daarnaast is met de inrichting van de piekberging rekening gehouden met de inpassing in de omgeving en het bevorderen van de biodiversiteit. Nog een belangrijke waarde voor de inwoners van Rijnland.

Door de bestemming aan te laten passen naar een dubbelbestemming, waterstaatswerk en agrarisch gebied, is het gebied ook in de toekomst verzekerd van een groene inrichting. De kwaliteit van de leefomgeving verbetert. Het beschermde polderlandschap blijft bestaan en bekende gezichten maken gebruik van het land in de piekberging. Voor de directe omgeving is dit een positief neveneffect van het project.

Figuur 6: dijkopbouw november 2021

Figuur 7: Winters plaatje december 2021

Figuur 8: Werk in progress

05

ALGEMENE PROJECT VOORTGANG

Van ontwerp naar uitvoering

Waar in de vorige rapportage nog de nadruk lag op het maken van de ontwerpen en voorbereidende uitvoeringswerkzaamheden, is de uitvoering inmiddels vol aan de gang.

In de periode die deze rapportage beslaat (juni '21 – maart '22) is hard gewerkt aan het afronden van de ontwerpen van de civieltechnische constructies. Het betreft hier de inlaat- en uitlaatconstructie waarmee we de Piekberging vol en weer leeg kunnen laten lopen, maar ook een veelvoud aan kleinere kunstwerken, zoals dammen, duikers, doorlaten en bruggen. Inmiddels is het laatste onderdeel van het uitvoeringsontwerp (de inlaatconstructie) ontvangen vanuit de aannemer en ronden we de ontwerpfase af.

De afgelopen periode is er op het gebied van het grondwerk (kade Piekberging, watergangen) veel progressie geboekt. Alle watergangen zijn inmiddels gegraven en de contouren van de kade van de Piekberging zijn al duidelijk zichtbaar in het landschap. Ook buiten is inmiddels de start gemaakt met de meeste civiele constructies, zoals op de foto's te zien is.

Figuur 9: Bouw van de doorlaat januari 2022

Figuur 10 Glooiende lijnen in het land januari 2022

05

Ondanks de soms stevige gesprekken met de aannemer omdat er, naast het grote gemeenschappelijke belang ook begrijpelijke eigen belangen zijn, lukt het om de voortgang van het project goed op orde te houden én binnen de marges van zowel tijd (planning), geld (krediet) en kwaliteit.

Op 26 oktober '21 hebben we (verlaat als gevolg van Corona) uitgebreid stilgestaan bij het slaan van de eerste paal. Onder toezien van omwonenden, enkele VV leden, medewerkers van zowel Rijnland als de aannemer is door de portefeuillehouder en de wethouder van de gemeente een informatiebord onthuld. Het bord is een voorloper op de informatieborden die straks een vaste plek krijgen bij het uitkijkpunt op de inlaatconstructie.

De komende periode zal volledig in het teken staan van de uitvoering: De civiele constructies worden buiten verder gerealiseerd en de kades worden verder afgewerkt. We liggen nog steeds op koers om de mijlpaal van 01-05-2023, wanneer de Piekberging technisch gereed moet zijn, te halen.

Figuur 11: De bypass en werkzaamheden brug Hoofdweg

Figuur 12: De ringvaart & werkzaamheden bij de inlaatconstructie

Figuur 13: Fasering van ontwerp naar uitvoering (groen is gereed)

06

CONTEXT EN OMGEVING

Voor dit project blijft het extra van belang om het draagvlak van de omgeving te behouden. De bewoners in het gebied vormen een hechte gemeenschap, omdat veel bewoners al lang in dit gebied wonen en werken. Verlies van draagvlak bij één stakeholder kan leiden tot een instabiel draagvlak in het hele gebied. Gelukkig weet de omgeving de omgevingsmanager van de aannemer en de omgevingsmanager van Rijnland goed te vinden. Twijfels over uitvoeringswijzen of klachten over hinder worden snel besproken en opgelost.

Het afgelopen half jaar stond in het teken van de laatste vergunningen en de uitvoering. Alle omgevingsvergunningen voor de kunstwerken zijn verleend. Daarnaast is een vergunning afgegeven voor de strook langs de A44 door Rijkswaterstaat en door de Provincie Noord-Holland voor de werkzaamheden aan de kade van de Ringvaart. Komend voorjaar worden de laatste twee vergunningen verwacht, dan zijn alle vergunningen binnen. De indiende verkeersplannen werden door de Gemeente Haarlemmermeer zo goed beoordeeld dat ze zijn aangewezen als voorbeeldproject voor anderen.

Tijdens de uitvoering van het werk wordt door de aannemer nauw contact onderhouden met de twee pachters in het gebied. Zo kunnen zij, ondanks de werkzaamheden, toegang houden tot de percelen in het midden van de piekberging. Ook komend jaar wordt deze toegang door de aannemer geregeld.

Het kabels en leidingen proces is goed verlopen. De coördinatie ligt bij de aannemer. De kabels en leidingen nabij de Hoofdweg zijn verlegd. De kabels en leidingen bij de inlaat worden in het voorjaar verlegd.

Figuur 14: De BouwApp

06

Door de corona-beperkingen van de afgelopen periode zijn er weinig fysieke bijeenkomsten geweest aan de piekberging. Via foto's en video's op onze website en in de BouwApp wordt de omgeving ondertussen actief op de hoogte gehouden van het project (juli – oktober 2021): <https://youtu.be/15x08iZ8fuE>.

Het bezoek van een groep studenten van de Hogeschool Rotterdam en de feestelijke start van de kunstwerken konden wel doorgang vinden. Komende periode is er naar verwachting meer mogelijk. Vanuit verschillende kanten is interesse getoond in een bezoek aan dit bijzondere project.

07

PLANNING

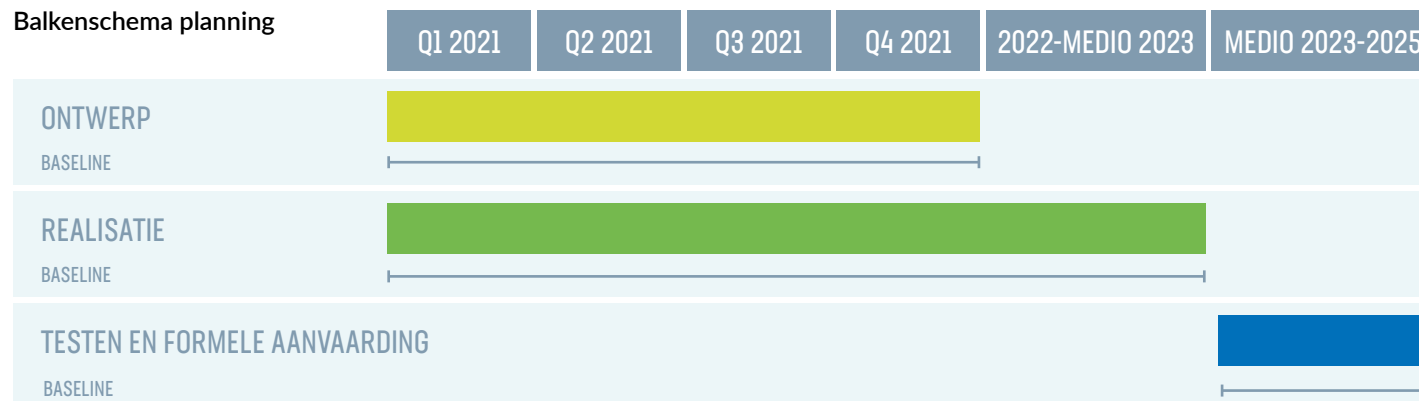
Het project ligt nog steeds op koers om de planning met bijbehorende mijlpalen (baseline vorige rapportage) te behalen.

Door de vele werkzaamheden die parallel aan elkaar worden uitgevoerd en vaak ook nog eens afhankelijk van elkaar zijn blijft het wel een uitdaging om deze koers vast te houden. Een onvoorziene tegenslag, zoals het niet of later verkrijgen van een vergunning, kan een grote impact hebben op de planning. De aannemer werkt hard aan het realiseren van de afgesproken planning en we proberen eventuele tegenslagen zoveel mogelijk te voorkomen, onder meer door risico gestuurd te werken.

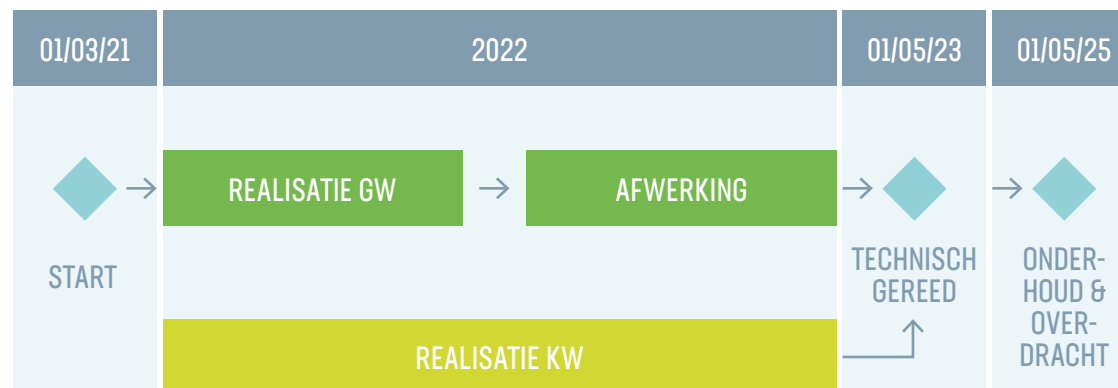
Contractuele Mijlpalen

Start realisatie:	1 maart 2021
Technisch gereed:	1 mei 2023
Oplevering:	1 mei 2025

Balkenschema planning

Netwerkschema planning

Met het afronden van de ontwerpfase staat 2022 volledig in het teken van de uitvoering buiten. Het grondwerk wordt verder afgewerkt en aan alle civiele constructies wordt buiten hard gewerkt. De brug in de hoofdvaart wordt dit voorjaar opgeleverd en de uitlaatconstructie volgt in de zomer. De 2 doorlaten ten behoeve van het reguliere watersysteem, die kunnen worden afgesloten bij inzet van de piekberging, worden naar verwachting opgeleverd in het 2e (doorlaat noord) en 4e kwartaal (doorlaat oost) van dit jaar. In december is ook de laatste civiele constructie, de inlaat, naar verwachting gereed.

Met de afdeling Onderhoud worden nu al de gesprekken gevoerd over de overdracht in 2025. Daarmee werken we samen richting een einddoel: Oplevering en overdracht in 1 dag.

Het totale Werk is technisch gereed, volgens de mijlpaal in het contract, op 1 mei 2023. Nadat het werk gereed is, volgt een groeiperiode van ongeveer 2 jaar waarin de grasmat binnen de Piekberging kan wortelen. Zo is de grasmat voldoende erosiebestendig om niet weg te spoelen bij inzet van het testen van de piekberging. Het testen van de Piekberging is gepland in 2025. Mits de test succesvol is, wordt het Werk aanvaard en kan de overdracht naar de beheerorganisatie definitief plaatsvinden.

08

FINANCIËN

Zie de vertrouwelijke bijlage

09

RISICO'S

Zie de vertrouwelijke bijlage

10

ORGANISATIE

De benodigde capaciteit voor het project stond in de vorige rapportageperiode regelmatig onder druk. Inmiddels is er voor het volledige (IPM-) team nu voldoende capaciteit beschikbaar voor het project. Ook heeft er een wisseling plaatsgevonden. De Contractmanager van Piekberging Nieuwe Driemanspolder is toegetreden tot het team. Zijn opgedane ervaring met een vergelijkbaar project vormt een waardevolle toevoeging aan het team.

Een ingenieursbureau is aangehaakt als adviseur voor het projectteam. Advisering vindt plaats met name op het vlak van het managen van het contract met de aannemer. (uitvoeren toetsen, contractueel & juridisch advies), maar ook voor de inhoudelijke toets (extra controle) van documenten van de aannemer zoals ontwerpen en plannings.

Ook maken we nog steeds gebruik van waarnemers voor zowel het civiele als grondwerk. De waarnemers controleren of er buiten gerealiseerd wordt wat in het contract is voorgescreven en geven de waarnemingen terug aan de aannemer en aan Rijnland. Tot slot hebben we experts vanuit Deltares en Furgro aangehaakt voor het beoordelen van de kwaliteit van onder meer het grondwerk.

Figuur 15:" Bouw doorlaatconstructie